

Eilif stendur fast við sítt

ÁKI BERTHOLDSEN

Jógvan við Keldu, Lisbeth Petersen og onnur kommunufólk fáa onga náði úr landsstýrinum: Klaksvíkin, Havnin og allar aðrar kommunur í Føroyum skulu undir spariknivin komandi árin.

Eilif Samuelsen, landsstýrismaður í kommunumálum ger greitt, at hann fer ikki at víkja frá brævinum, hann herfyri sendi kommununum um figgarviðurskiptini hjá kommununum komandi ár.

Í brævinum áleggur hann kommununum at raksturinn skal gerast biligari, ilögurnar skulu minka og tær kommunur, sum skylda meiri enn tvær álíkingar, sleppa ikki at lækka skattaprosentið.

Í blaðnum í gjár funnst borgmeistararnir í teimum báðum størstu kommununum at landsstýrinum, fyrri at hava givið teimum harraðboð istaðin fyrri at tosa við tær, og fyrri at hava skorið allar kommunurnar yvir ein kamb, hóast tað er ógvuliga ymskt, hvussu kommunurnar eru fyrri figgarliga.

Stendur við sítt

Eilif Samuelsen sigur í eini viðmerking, at støðan hjá kommununum er sera

álvarslig og tí er tað alt umráðandi hjá teimum at minka skuldina.

Hann heldur ikki at tað órimiligt at skera allar kommunurnar, sum skylda meiri enn tvær álíkingar yvir ein kamb.

Tilsamans skylda føroysku kommunurnar tvær milljarðir. Og tær fáa ikki meiri enn gott 600 inn í skatti. Tvs, at undir einum skylda kommunurnar triggjar álíkingar.

Eilif Samuelsen sigur, at hetta ber ikki til, tí tað hava kommunurnar ikki tað figgarliga rásarrúm, tær eiga at hava.

Ikki til nýtslu

Eilif Samuelsen sigur, at sambært avtaluni um kommunuskuldini sleppa kommunurnar undan avdráttum í fimm ár, til ár 2000.

Hetta gav teimum munandi betri gjaldføri, enn tær høvdu havt frammanundan. Tilsamans gav hetta kommununum 100 milliónir eyka til taks í ár, sigur Eilif Samuelsen.

Kommunurnar hava spart nógv og landsstýrið áannaði, at bygningar, vegir og annað í kommununum var so illa farið nú, at umvælingar máttu gerast, skuldi alt ikki skuldi for-

fella. Tí varð tað góðtikið, at í ár vórðu hesir eyka-pengar brúktir til ymsar alneyðugar umvælingar og aðrar útreiðslur í ár.

Úrslitið er, at í ár koma kommununum at brúka 81 milliónir meiri í ár, enn tær gjördu í fjør. Samstundis lækkaðu skattaprosentið í miðal úr 21,12% niður í 19,85%.

Men landsstýrismaðurin sigur, at tað er avgerðandi neyðugt, at hesar 100 milliónirnar ikki aftur fara til forbrúk komandi árin.

Kommunurnar skulu tryggja seg betri figgarliga fyrri teir pengarnar. Tvs, at tær skulu betala skuld niður.

Hava kommunurnar brúkt peningin skilagott, hava tær nú gjørt tær mest atrokandi umvælingarnar.

Tí mugu tær tákta í aftur komandi árin, til vit hava fingið skuldina niður á eitt rimiligt støði, sigur hann.

Eru noyddir

Eilif Samuelsen sigur, at tað er sjálvandi at vóna, at umstøðurnar verða betri tá.

Men vit kunnu ikki bara sita hendur og favn og geva okkum upp í hendurnar á tilvildin.

Vit mugu gera tað, sum stendur í okkara makt at tryggja kommunurnar við at betala skuldina niður.

Tað verða eingi undantøk, uttan til virksema, sum kastar pengar av sær sigur Eilif Samuelsen.

Sostatt standa høvdu treytirnar frá landsstýrinum, til kommunurnar við.

Tí hevur landsstýrið sett kommununum tær figgarligu treytirnar, at tær skulu spara komandi árin fyrri at verða betri fyrri.

Óngi undantøk

Eilif Samuelsen ger sam-

stundis púra greitt, at tað verður ógvuliga ringt hjá kommununum at fáa undantøk frá treytunum hjá landsstýrinum.

Tí er tað ivasamt um borgmeistarin í Havn, Lisbeth Petersen hevur skilt

landsstýrismannin rætt, tá ið hon setir nøsina upp eftir undantøkum tí landsstýrismadurin skal hava sagt, at einki er so fyrkantað, at tað ikki kann bendast.

Eilif Samuelsen sigur, at talan kann bara verða um at gera frávik í heilt serligum førum.

Talan kann bara verða um at gera frávik um tað verður neyðugt hjá kommununum at fara undir okkurt serligt, sum fer at kasta pengar av sær.

Tað kann t.d. verða at gera eitt stykki byggibúgvind til eitt idnaðarvirk.

Eilif Samuelsen sigur, at talan verður ikki um undantøk til ítróttarhall, at halda almenna bygningar, at gera vegir, ella annað.

Tað skal skapa fortreytir fyrri inntøkum til kommununa.

Nógv meiri avmarkað

Hann heldur ikki, at hetta er at taka kommunala sjálvsstýri frá kommununum.

Tær hava sjálvar sett seg í hesa støðuna. Kommunurnar hava tikið alt, alt ov stór lán. Eitt annað er so, tí kanst spyrja hvar kommunala eftirlitið var tá ið lánini vórðu tikin. Men kommunurnar kunnu ikki kasta skyldina á nakran annan.

Eilif Samuelsen heldur, at tað er ein spurningur, um kommunurnar yvirhøvur eiga at sleppa at taka lán. Í øllum førum skal tað verða nógv meiri avmarkað, enn tað hevur verið.

Tað skuldi bara verið í sambandi við okkurt heilt serligt, at tær skuldu sloppið at tikið lán, sigur Eilif Samuelsen.

Ósemjan ímillum Jóannes, Norman og landsstýrið:

Kanningarstjórin helst føroyingur

ÁKI BERTHOLDSEN

Heldur óvæntað verður tað helst ein føroyingur, sum skal kanna viðurskiptini ímillum Jóannes Eidesgaard, fyrrverandi landsstýrismann, Finn Norman Christensen, skrivstovustjóri í Tinganesi og landsstýrið annars.

Tað er nú ein mánaði síðani, at landsstýrismálanvevndin samtykti at biðja løgtingsformannin útnevna ein uttanveltaðan kanningarstjóra at kanna um alt var farið rætt fram í sambandi við tað ólukkum umsóknina til figgarnevndina um eyk-

ajáttan.

Ósemja tók seg fyrst upp ímillum Jóannes Eidesgaard og Finn Norman Christensen.

Landsstýrismaðurin helt, at skrivstovustjórin hevði lagt meiri í umsóknina til figgarnevndina, enn grundarlag var fyrri tí landsstýrið hevði ikki samtykt bygnaðarbroyingarnar.

Av tí sama sendi hann nevndini eitt rættingarskriv.

Seinni tók ósemja seg upp ímillum Jóannes Eidesgaard og hinar landsstýrismennin, tí teir siga, at landsstýrið hevur samtykt bygnaðarbroyingarnar

Eftirlitið uppi

Endin var, at landsstýrismálanvevndin kom uppi málið.

Tað er hon, sum hevur eftirlit við landsstýrinum, at landsstýrið heldur lógir og reglar í øllum, tað ger.

I hesum málið bleiv tað so ógreitt, hvat landsstýrið hevði samtykt, at nevndin valdi at brúka heimildina í nýggju stýrisskipanarlógini at biðja løgtingsformannin seta ein óvildugan kanningarstjóra at lýsa málið og at leggja frageiðing fyrri løgtingið.

Helst føroyingur

Formaðurin í landsstýrismálanvevndini segði tá við Sosialin, at hann hevði hugsað sær ein útlending tí

hann helt, at tað fór at vera ringt at finna ein óvildugan føroying.

Hóast tað er ein mánaði síðani, at málið varð av-

Jógvan Ingvald Olsen fekk ikki brævið fyrr enn nú um vikuskiftið so enn hevur hann ikki havt stundir at finna ein kanningarstjóra, men hann kannar møguleikarnar at finna hann í Føroyum

greitt, fekk løgtingsformaðurin inn áheitanina fyrr enn nú um vikuskiftið.

Hann hevur tí ikki kunnað sett kanningarstjóran enn, men hann hevur hugsað um nakrar møguleikar og hann verður settur so skjótt, sum tilber.

Fyribils fari eg at royna at finna onkran føroying, sigur hann.

Hann sigur, at verður útlendingur settur, skal hann hava upplýsingar og tilfar skal týðast. Upplýsingarnar skal hann hava onkustaðni frá og týðingarnar skal onkur gera. Av tí sama verður tað ein spurningur um hann verður so nógv meiri óvildugur enn ein føroyingur hevði verið.

Jógvan I Olsen sigur, at hann hevur skilt, at talan skal vera um ein lögfrøðing.

Men treytin er, at hann hevur ikki havt nakað við málið at gera fyrr og at ikki arbeidir í Tinganesi annars ella at hann yvirhøvur arbeidir fyrri umstingina nú.